

Установа адукацыі
«Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П.М. Машэрава»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце
ВДУ імя П.М. Машэрава

_____ В.І Туркоўскі
(подпіс)

Рэгістрацыйны № УД-_____/вуч.

Літаратурнае рэдагаванне

(назва вучэбнай дысцыпліны)

**Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай
дысцыпліне для спецыяльнасцей:**

1-21 05 01 01

(код спецыяльнасці)

Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць)

(назва спецыяльнасці)

2020 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове дзяржаўнага адукацыйнага стандарту АСВА 1-21 05 01 – 2013 (зацверджаны і ўведзены ў дзеянне пастановай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 30.08.2013 № 88) і вучэбнага плана па спецыяльнасці ВДУ імя П.М.Машэрава

(назва адукацыйнага стандарту (адукацыйных стандартаў), тыпавай вучэбнай праграмы (вучэбнай праграмы вядучай установы вышэйшай адукацыі (гл. п. 4.5 Парадку)), дата зацвярджэння, рэгістрацыйны нумар)

СКЛАДАЛЬНІК:

Г.В. Навасельцава, дацэнт кафедры літаратуры, кандыдат філалагічных навук,
дацэнт

(імя, імя па бацьку, прозвішча, пасада, вучоная ступень, вучонае званне)

РЭЦЕНЗЕНТЫ:

Т.П.Слесарава, дацэнт кафедры агульнага і рускага мовазнаўства, кандыдат
філалагічных навук, дацэнт

В.В.Лапацінская, рэктар УДАД “Віцебскі абласны інстытут развіцця
адукацыі”, кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай літаратуры

(назва кафедры-распрацоўшчыка вучэбнай праграмы)

(пратакол № _13 ад 16.05.2020);

Навукова-метадычным саветам ВДУ імя П.М. Машэрава

(пратакол № ____ ад _____)

Экспертызу правёў: _____ Г.А.Гладкова, нам. заг. кафедры по ВМР

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Мэта выкладання дысцыпліны заключацца ў тым, каб сфарміраваць агульнае ўяўленне пра рэдактарскую работу ў выдавецтвах, газетах і часопісах, электронных СМІ. Вучэбная дысцыпліна дае ўяўленне пра творчую работу рэдактара па ўдасканаленні і падрыхтоўцы да публікацыі аўтарскага рукапісу. Філолаг працуе з тэкстамі, створанымі яго калегамі, пазаштатнымі аўтарамі і чытачамі выдання.

Задачы вывучэння дысцыпліны – выкладзі метадалагічныя асновы рэдактарскага аналізу тэксту; пазнаёміцца з прыёмамі рэдактарскага аналізу і рэдактарскай праўкі; авалодаць метадыкай рэдагавання ва ўмовах камп'ютарызацыі; засвоіць правілы рэдактарскай этыкі.

Дысцыпліна адносіцца да дзяржаўнага кампанента, цыкл спецыяльных дысцыплін.

Пералік дысцыплін з указаннем раздзелаў (тэм), засваенне якіх студэнтамі неабходна для вывучэння дысцыпліны

№ п/п	Назва дысцыпліны	Раздзел, тэма
1	2	3
1.	Метадыка дзейнасці літаратурна-рэдакцыйнага супрацоўніка	Усе раздзелы.
2.	Асновы публіцыстыкі	Усе раздзелы.

Патрабаванні да засваення дысцыпліны (укліючаючы патрабаванні адукацыйнага стандарту).

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен **ведаць**:

- спецыфіку, мэты і задачы рэдактарскага аналізу;
- агульныя прынцыпы і крытэрыі ацэнкі рукапісу;
- асноўныя прыёмы рэдактарскай праўкі.

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен **умець**:

- прымяняць розныя віды праўкі;
- авалодаць прафесійным рэдактарскім чытаннем.

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен **валодаць**:

- прафесійнымі навыкамі ўдасканалення тэкстаў, прызначаных для друку.

Змест вучэбнай праграмы і засваенне дысцыпліны скіравана на забеспячэнне наступных кампетэнцый:

- АК-1. Умець выкарыстоўваць базавыя навукова-тэарэтычныя веды для вырашэння тэарэтычных і практычных задач.

- АК-2. Валодаць сістэмным і параўнальным аналізам.

- АК-3. Валодаць даследчымі навыкамі.

- АК-4. Умець працаваць самастойна.

- АК-5. Быць здольным прадугавяваць новыя ідэі (валодаць крэатыўнасцю).

- АК-8. Мець навыкі вуснай і пісьмовай камунікацыі.

Навукова-даследчая дзейнасць

- ПК-7. Выкарыстоўваць у працы сучасныя камп'ютарныя метады збору, апрацоўкі і захавання інфармацыі.

- ПК-8. Прадстаўляць вынікі навуковай працы ў адпаведнасці з адпаведнымі патрабаваннямі.

- ПК-9. Выкарыстоўваць сучасную методыку рэферавання і рэдагавання тэкстаў.

Праектная дзейнасць

- ПК-11. Выкарыстоўваць сучасную метадалогію лінгвістычных і літаратуразнаўчых даследаванняў, выкарыстоўваць сродкі аўтаматызацыі праектавання, афармляць праектную дакументацыю.

- ПК-12. Праводзіць аналіз праектнай дзейнасці ў гуманітарнай сферы, распрацоўваць прапановы па павышэнні эфектыўнасці запланаваных даследаў.

Арганізацыйна-кіруючая дзейнасць

- ПК-13. Арганізоўваць працу малых калектываў выканаўцаў для дасягнення пастаўленых мэт.

Інфармацыйна-камунікацыйныя кампетэнцыі:

- Валодаць метадалогіяй пошуку новага (інфармацыі, ідэй і да т.п.), метадыкай аналізу і адаптацыі ведаў да сваіх прафесійных запатрабаванняў.

- Умець ператвараць інфармацыю ў адмысловыя веды.

- Фармаваць інфармацыйную культуру якія навучаюцца.

Праектныя кампетэнцыі:

- Усвядомлена і самастойна планаваць прафесійную дзейнасць.

- Асэнсавана будаваць прафесійную кар'еру.

- Знаходзіць аптымальныя рашэнні інавацыйнага характару.

- Быць здольнымі ўвасобіць свае задумы ў інавацыйны праект і рэалізаваць яго.

Размеркаванне аўдыторнага часу па відах заняткаў, курсах і семестрах.

Усяго гадзін па дысцыпліне	Курс	Семестр	Усяго аўдыторных гадзін ____34____ (к-сь гадзін)		КСР	Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне	Форма правядзення заліка	Форма атрымання вышэйшай адукацыі
			Лекцыі	Практычныя заняткі				
58	3	6	20	14	0	залік	вусна	дзённая

Крытэрыі ацэнкі заліка: Выніковая адзнака па дысцыпліне выстаўляецца на аснове СРД – сумарнага рэйтыngu по дысцыпліне, які разлічваецца як сярэдняе арыфметычнае адзнак па модулям. Вынік заліка афармляецца як “залічана” (ці “не залічана”) ў выніковай ведамасці. Крытэрыі ацэнкі ведаў разгледжаны і зацверджаны на пасяджэнні кафедры літаратуры (пратакол № 12 ад 21.05.2018). Інфармацыя размешчана на платформе інфармацыйна-адукацыйнага рэсурса «Moodle».

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Лекцыйныя заняткі: назвы тэм і іх змест

№ п/п	Назвы тэм	Змест
1.	Значэнне рэдактарскай дзейнасці беларускіх і рускіх пісьменнікаў і публіцыстаў	Вывучэнне гісторыі рэдагавання. Рэдактарская дзейнасць Ф.Скарыны. Літаратурнае настаўніцтва як характэрная рыса працы беларускіх і рускіх пісьменнікаў з маладымі аўтарамі. Аналіз рэдактарскіх правак і заўваг, зробленых пісьменнікамі на палях рукапісаў. Рэдактарскі вопыт А.С.Пушкіна, В.Р.Бялінскага, А.П. Чэхава, К.Крапівы, К.Чорнага і інш.
2.	Тэкст як прадмет творчай працы рэдактара	Тэрмін “тэкст” у тэорыі літаратурнага рэдагавання. Асноўныя характарыстыкі тэксту. Вуснае маўленне і тэкст. Апрацоўка запісу вуснага маўлення пры падрыхтоўцы да друку. Літаратурная форма тэксту. Моўныя якасці тэксту.
3.	Рэдактарскі аналіз тэксту	Псіхалагічныя перадумовы рэдактарскага аналізу. Рэдактарскі аналіз і рэдактарская праўка. Мэта рэдактарскага аналізу. Схема аналізу. Ацэнка выбару тэмы, яе распрацоўкі, моўна-стылёвых якасцей твора. Псіхалогія рэдактарскага ўспрымання тэксту. Узаемадзеянне: <i>аўтар — рэдактар — чытач</i> . Выхаванне патрыятызму, грамадскай свядомасці праз СМІ.
4.	Прафесійнае рэдактарскае чытанне	Віды рэдактарскага чытання. Адносіны рэдактара да аўтарскай працы. Неабходнасць і спосабы фіксавання заўваг. Кантроль як адметная рыса рэдактарскага чытання. Асаблівасці прафесійнага чытання падчас працы на камп'ютары.
5.	Рэдагаванне фактычнага матэрыялу	Функцыянальнае прызначэнне фактычнага матэрыялу. Дакладнасць, навізна, пераканальнасць фактычнага матэрыялу. Прынцыпы рэдагавання фактычнага матэрыялу. Цытаты ў тэксце. Правілы цытавання. Карэктнасць і эфектыўнасць цытавання.
6.	Лагічныя асновы рэдагавання. Рэдагаванне кампазіцыі і загалоўкаў	Логіка тэксту – падмурак яго інфармацыйнасці. Паслядоўнасць, доказнасць, несупярэчлівасць аўтарскіх разважанняў. Асноўныя законы логікі: закон тоеснасці, закон супярэчлівасці, закон выключэння трэцяга, закон дастатковага абгрунтавання. Лагічныя азначэнні. Сэнсавыя памылкі ў тэксце, іх выяўленне і выпраўленне. Рубрыкацыя. Вылучэнне абзацаў. Загалавак як сэнсавы цэнтр твора. Патрабаванні да загалоўкаў. Іх рэдагаванне.

7.	Віды тэкстаў і асаблівасці іх рэдагавання	Асноўныя віды тэкстаў. Змешаныя тэксты. Асаблівасці апісальных тэкстаў. Апісанні дынамічныя і статычныя. Элементы апісання. Асаблівасці рэдагавання апісальных тэкстаў. Тэксты-апавяданні. Эфект аўтарскай прысутнасці. Разважанне як спосаб перадачы думкі. Лінгвістычна-супастаўляльны аналіз апісанняў, апавяданняў, разважанняў.
8.	Тэхніка і віды праўкі	Знакі, якія выкарыстоўваюцца рэдактарам падчас рэдагавання. Замена шрыфту, моўных адзінак, выкідванне, устаўка, перестаноўка, абзац, адмена і інш. Карэктарская праўка. Праўка-вычытка, праўка-скарачэнне, праўка-апрацоўка, суб'ектыўная праўка, праўка-перапрацоўка.
9.	Методыка моўна-стылёвага аналізу і праўкі	Асноўныя метадычныя патрабаванні да моўнага рэдактарскага аналізу. Творчае выкарыстанне патрабаванняў нарматыўнай стылістыкі. Тыповыя памылкі, выкліканыя міжмоўнай інтэрферэнцыяй. Методыка праўкі тэксту. Слова ў эфіры. Рэдагаванне даведачнага матэрыялу выдання.
10.	Методыка рэдагавання перакладу	Пераклад з рускай мовы на беларускую. Лінгвакраіназнаўчы аспект перакладу. Калькаванне як тыповы недахоп перакладу ў сучасных СМІ. Выкарыстанне сінонімаў. Захаванне граматычнага ладу беларускай мовы. Стварэнне нацыянальнага каларыту праз моўныя сродкі. Спецыфіка рэдагавання перакладу тэкстаў, розных па стылі.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Колькасць гадзін КСР	Формы кантролю
		лекцый	практычныя заняткі		
1	2	3	4	5	6
	Літаратурнае рэдагаванне	20	14	0	залік
Модуль 1: Рэдагаванне як творчы працэс					
1.	Значэнне рэдактарскай дзейнасці беларускіх і рускіх пісьменнікаў і публіцыстаў	2			праверка канспектаў
2.	Тэкст як прадмет творчай працы рэдактара	2			праверка канспектаў
3.	Рэдактарскі аналіз тэксту	2			праверка канспектаў
4.	Прафесійнае рэдактарскае чытанне	2			праверка канспектаў
5.	Рэдагаванне фактычнага матэрыялу	2			праверка канспектаў
6.	Значэнне рэдактарскай дзейнасці беларускіх і рускіх пісьменнікаў і публіцыстаў		2		гутарка, рэферат
7.	Тэкст як прадмет творчай працы рэдактара		2		гутарка, даклад
8.	Рэдактарскі аналіз тэксту		2		гутарка, даклад
9.	Прафесійнае рэдактарскае чытанне		2		гутарка
10.	Выніковы кантроль па модулю				кантрольнае апытванне, тэсціраванне
Модуль 2: Асновы метадыкі рэдагавання					
11.	Лагічныя асновы рэдагавання. Рэдагаванне кампазіцыі і загалоўкаў	2			праверка канспектаў

12.	Віды тэкстаў і асаблівасці іх рэдагавання	2			праверка канспектаў
13.	Тэхніка і віды праўкі	2			праверка канспектаў
14.	Методыка моўна-стылёвага аналізу і праўкі	2			праверка канспектаў
15.	Методыка рэдагавання перакладу	2			праверка канспектаў
16.	Рэдагаванне фактычнага матэрыялу		2		гутарка
17.	Лагічныя асновы рэдагавання. Рэдагаванне кампазіцыі і загаловкаў		2		гутарка, рэферат
18.	Віды тэкстаў і асаблівасці іх рэдагавання		2		гутарка, прэзентацыя
	Выніковы кантроль па модулю				залік

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

1. Асноўная і дадатковая літаратура

№п/п	Пералік літаратуры
1	2
Асноўная	
1.	Гордиенко, Т. В. Журналистика и редактирование : учеб. пособие для студентов высш. Учеб. заведений, обучающихся по спец. 100103 «Социально-культурный сервис и туризм» / Т. В. Гордиенко. – Москва : Форум : Инфра-М, 2013. – 176 с.
2.	Накорякова, К. М. Литературное редактирование: общая методика работы над текстом : учеб. пособие для студентов высш. Учеб. заведений, обучающихся по напр. 030600 «Журналистика» и спец. 030601 «Журналистика» / К. М. Накорякова ; Фак. Журналистики МГУ им. М. В. Ломоносова. – Москва : Изд-во Московского ун-та, 2011. – 332 с.
3.	Сбитнева, А. А. Литературное редактирование. История. Теория. Практика : учеб. пособие для студентов высш. Учеб. заведений, обучающихся по спец. 071201 – Библиотечно-информационная деятельность. Дисциплина СД. Ф. 03 – «Аналитика текста» / А. А. Сбитнева. – 2-е изд. – Москва : Флинта : Наука, 2011. – 208 с.
Дадатковая	
1.	Алимов, В. В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации : [учеб. пособие] / В. В. Алимов. - Изд. 2-е, испр. - Москва : Едиториал УРСС, 2004. - 158 с.
2.	Багамолава, А. М. Стылістыка і культура беларускага маўлення : вучэб. дапам. для студэнтаў устаноў выш. адукацыі па філал. спец. / А. М. Багамолава, Г. К. Сямянкова. - Мінск : Изд-во Гревцова, 2012. - 304 с.
3.	Гвоздарёв, Ю. А. Основы коммуникативной стилистики : учеб. пособие для студ., обучающихся по направлению 031000 и спец. 031001 - "Филология" / Ю. А. Гвоздарёв, Л. Б. Савенкова. - Ростов-на-Дону : Феникс, 2009 ; Москва : МарТ, 2009. - 251 с.
4.	Козлова, М. М. Редактирование материалов массовой информации : учеб. пособие / М. М. Козлова ; Санкт-Петербургский ин-т внешнеэкон. связей, экономики и права ; О-во "Знание" Санкт-Петербурга и Ленингр. обл. - Санкт-Петербург : ИВЭСЭП, Знание, 2009. - 78 с.
5.	Культура мовы журналіста : [зборнік навук. артыкулаў]. Вып. 5 / пад рэд. М. Я. Цікоцкага, А. І. Наркевіча. - Мінск : Універсітэцкае, 1990. - 95 с.
6.	Культура мовы журналіста : [зборнік навук. артыкулаў]. Вып. 6 / пад рэд. А. І. Наркевіча, М. Я. Цікоцкага. - Мінск : Універсітэцкае, 1992. - 117 с.
7.	Руженцева, Н. Б. Стилистика и литературное редактирование рекламных и PR-текстов : учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по напр. подгот. (спец.) "Связи с общественностью" и "Реклама" / Н. Б. Руженцева. - Москва : Флинта : Наука, 2012. - 184 с.
8.	Стилистика и литературное редактирование : учеб. пособие / Н. В. Малычева [и др.] ; под ред. Н. В. Малычевой. - Москва : Дашков и К, 2012 ; Ростов-на-Дону : Наука-Спектр, 2012. - 288 с.
9.	Сметанина, С. И. Литературное редактирование для журналистов и специалистов по связям с общественностью : [пособие] / С. И. Сметанина. - Санкт-Петербург : Изд-во Михайлова В. А., 2003. – 252 с.

2. Арганізацыя самастойнай работы

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы

З мэтай актывізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці студэнтаў, фарміравання ў іх навыкаў і ўменняў самастойнага набывання і абагульнення ведаў рэкамендавана выкананне наступных відаў заданняў: падрыхтоўка паведамленняў, дакладаў, рэфератаў; выкананне практычных заданняў; канспектаванне вучэбнай літаратуры; складанне агляда навуковай літаратуры па тэме; аналітычная апрацоўка тэксту (рэферыраванне), падрыхтоўка прэзентацый.

Формы кіравання самастойнай работай

№п/п	Формы кіравання	Сродкі
1.	Вусная	Апытванне на аўдыторных занятках.
2.	Пісьмовая	Паведамленне. Рэферат. Даклад. Рэферыраванне. Складанне агляда навуковай літаратуры.
3.	Тэхнічная	Прэзентацыя.

Пералік заданняў кіруемай самастойнай работы

1. Заданні, якія фарміруюць дастатковыя веды па вывучанаму матэрыялу на ўзроўні пазнавання:

1.1. Заканспектаваць адзін з артыкулаў зборніка: Культура мовы журналіста : [зборнік навук. артыкулаў]. Вып. 6 / пад рэд. А. І. Наркевіча, М. Я. Цікоцкага. - Мінск : Універсітэцкае, 1992. - 117 с.

1.2. Складзі агляд навуковай літаратуры па тэме "Літаратурнае рэдагаванне: Агульная метадыка работы над тэкстам".

2. Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні ўзнаўлення:

2.1 Падрыхтаваць паведамленне на тэму "Стылістыка і літаратурнае рэдагаванне рэкламных тэкстаў".

2.2 Правесці рэферыраванне любога падручніка па дысцыпліне.

3. Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні прымянення атрыманых ведаў:

3.1. Падрыхтаваць прэзентацыю на тэму «Літаратурнае рэдагаванне: Гісторыя. Тэорыя. Практыка.»

3.2. Падрыхтаваць справаздачу па тэматыцы практычнага курса.

3.3. Выканаць практычнае заданне: распрацаваць уласны даведнік літаратурнага рэдактара.

Літаратура для СР

1. **Культура мовы журналіста** : [зборнік навук. артыкулаў]. Вып. 6 / пад рэд. А. І. Наркевіча, М. Я. Цікоцкага. - Мінск : Універсітэцкае, 1992. - 117 с.
2. **Накорякова, К. М.** Литературное редактирование: общая методика работы над текстом : учеб. пособие для студентов высш. Учеб. заведений, обучающихся по напр. 030600 «Журналистика» и спец. 030601 «Журналистика» / К. М. Накорякова ; Фак. Журналистики МГУ им. М. В. Ломоносова. – Москва : Изд-во Московского ун-та, 2011. – 332 с.
3. **Багамолава, А. М.** Стылістыка і культура беларускага маўлення : вучэб. дапам. для студэнтаў устаноў высш. адукацыі па філал. спец. / А. М. Багамолава, Г. К. Семянькова. - Мінск : Изд-во Гревцова, 2012. - 304 с.

4. **Руженцева, Н. Б.** Стилистика и литературное редактирование рекламных и PR-текстов : учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по напр. подгот. (спец.) "Связи с общественностью" и "Реклама" / Н. Б. Руженцева. - Москва : Флинта : Наука, 2012. - 184 с.

3. Практычныя заняткі: назвы тэм і іх змест

№ п/п	Практычныя заняткі	Змест
1.	Значэнне рэдактарскай дзейнасці беларускіх і рускіх пісьменнікаў і публіцыстаў	1. Вывучэнне гісторыі рэдагавання. Рэдактарская дзейнасць Ф.Скарыны. 2. Літаратурнае настаўніцтва як характэрная рыса працы беларускіх і рускіх пісьменнікаў з маладымі аўтарамі. 3. Аналіз рэдактарскіх правак і заўваг, зробленых пісьменнікамі на палях рукапісаў. 4. Рэдактарскі вопыт А.С.Пушкіна, В.Р.Бялінскага, А.П. Чэхава, К.Крапівы, К.Чорнага і інш.
2.	Тэкст як прадмет творчай працы рэдактара	1. Тэрмін “тэкст” у тэорыі літаратурнага рэдагавання. Асноўныя характарыстыкі тэксту. 2. Вуснае маўленне і тэкст. Апрацоўка запісу вуснага маўлення пры падрыхтоўцы да друку. 3. Літаратурная форма тэксту. Моўныя якасці тэксту.
3.	Рэдактарскі аналіз тэксту	1. Псіхалагічныя перадумовы рэдактарскага аналізу. 2. Рэдактарскі аналіз і рэдактарская праўка. Мэта рэдактарскага аналізу. 3. Схema аналізу. Ацэнка выбару тэмы, яе распрацоўкі, моўна-стылёвых якасцей твора. 4. Псіхалогія рэдактарскага ўспрымання тэксту. Узаемадзеянне: <i>аўтар — рэдактар — чытач</i>. 5. Выхаванне патрыятызму, грамадскай свядомасці праз СМІ.
4.	Прафесійнае рэдактарскае чытанне	1. Віды рэдактарскага чытання. 2. Адносіны рэдактара да аўтарскай працы. 3. Неабходнасць і спосабы фіксавання заўваг. Кантроль як адметная рыса рэдактарскага чытання. 4. Асаблівасці прафесійнага чытання падчас працы на камп'ютары.
5.	Рэдагаванне фактычнага матэрыялу	1. Функцыянальнае прызначэнне фактычнага матэрыялу. 2. Дакладнасць, навізна, пераканальнасць фактычнага матэрыялу. 3. Прынцыпы рэдагавання фактычнага матэрыялу. 4. Цытаты ў тэксце. Правілы цытавання. Карэктнасць і эфектыўнасць цытавання.

6.	Лагічныя асновы рэдагавання. Рэдагаванне кампазіцыі і загалоўкаў	1. Логіка тэксту – падмурак яго інфармацыйнасці. Паслядоўнасць, доказнасць, несупярэчлівасць аўтарскіх разважанняў. 2. Асноўныя законы логікі: закон тоеснасці, закон супярэчлівасці, закон выключэння трэцяга, закон дастатковага абгрунтавання. Лагічныя азначэнні. 3. Сэнсавыя памылкі ў тэксце, іх выяўленне і выпраўленне. 4. Рубрыкацыя. Вылучэнне абзацаў. 5. Загалавак як сэнсавы цэнтр твора. Патрабаванні да загалоўкаў. Іх рэдагаванне.
7.	Віды тэкстаў і асаблівасці іх рэдагавання	1. Асноўныя віды тэкстаў. Змешаныя тэксты. 2. Асаблівасці апісальных тэкстаў. Апісанні дынамічныя і статычныя. 3. Элементы апісання. Асаблівасці рэдагавання апісальных тэкстаў. 4. Тэксты-апавяданні. Эфект аўтарскай прысутнасці. 5. Разважанне як спосаб перадачы думкі. 6. Лінгвістычна-супастаўляльны аналіз апісанняў, апавяданняў, разважанняў.

4. Сродкі дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

№п/п	Формы дыягностыкі	Сродкі дыягностыкі
1.	Вусная	Гутарка. Даклад. Залік.
2.	Пісьмовая	Кантрольнае апытванне. Рэферат. Праверка канспектаў.
3.	Вусна-пісьмовая	Тэсціраванне.
4.	Тэхнічная	Прэзентацыя.

5. Крытэрыі ацэнкі ведаў разгледжаны і зацверджаны на пасяджэнні кафедры літаратуры (пратакол № 12 ад 21.05.2018). Інфармацыя размешчана на платформе інфармацыйна-адукацыйнага рэсурса «Moodle». У адпаведнасці з дадзенай шкалай адзнак ставяцца адзнакі па ўсіх відах вучэбнай дзейнасці студэнта (у адпаведнасці з вучэбна-метадычнай картай): *гутарка, доклад, кантрольнае апытванне, реферат, прэзентацыя, залік, тэсціраванне, праверка канспектаў.*

Крытэрыі ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

Узроўні	Ба- лы	Паказчыкі ацэнкі
Нізкі	1	Студэнт не даў адказу на тэарэтычнае пытанне, не выканаў практычнае заданне.
	2	Студэнт не даў адказу на тэарэтычнае пытанне, не выканаў практычнае заданне або выканаў з памылкамі, якія не мог выправіць, нягледзячы на пытанні-падказкі з боку выкладчыка.
	3	Студэнт даў недавальняючы адказ на тэарэтычнае пытанне, не выканаў практычнае заданне або выканаў з памылкамі, якія не змог выправіць, нягледзячы на пытанні выкладчыка, якія дапамагалі яму ў справе выпраўлення памылак.
Здавальняючы	4	Студэнт даў няпоўны, але здавальняючы адказ на тэарэтычнае пытанне, не выканаў практычнае заданне, але прадэманстраваў разуменне сутнасці задання, калі адказваў на вызначальныя пытанні выкладчыка.
Сярэдні	5	Студэнт даў няпоўны, але здавальняючы адказ на тэарэтычнае пытанне, з істотнымі недахопамі выканаў практычнае заданне і пры гэтым не мог зрабіць неабходныя выпраўленні па патрабаваннях выкладчыка.
	6	Студэнт даў няпоўны, але здавальняючы адказ на тэарэтычнае пытанне, з істотнымі памылкамі выканаў практычнае заданне, але змог зрабіць частковыя выпраўленні па патрабаваннях выкладчыка.
Дастатковы	7	Студэнт даў поўны, але з нязначнымі недакладнасцямі адказ на тэарэтычнае пытанне, з нязначнымі памылкамі выканаў практычнае заданне, пры гэтым не змог выправіць памылкі па патрабаваннях выкладчыка.
	8	Студэнт даў поўны адказ на тэарэтычнае пытанне, але дапусціў нязначныя недакладнасці, якія ў далейшым змог выправіць пры адказе на ўдакладняльныя пытанні выкладчыка, з нязначнымі памылкамі выканаў практычнае заданне, але змог унесці неабходныя выпраўленні па патрабаваннях выкладчыка.
Высокі	9	Студэнт даў поўны адказ на тэарэтычнае пытанне, прадэманстраваў валоданне паняццямі-тэрміналагічным апаратам па тэме пытання, правільна выканаў практычнае заданне, паспяхова адказаў на дадатковыя пытанні выкладчыка па тэме, сумежнай з пытаннем / заданнем.
	10	Студэнт даў вычарпальны адказ на тэарэтычнае пытанне, прадэманстраваў свабоднае валоданне паняццямі-тэрміналагічным апаратам па тэме пытання, правільна выканаў практычнае заданне, паспяхова адказаў на дадатковыя пытанні выкладчыка, патлумачыў алгарытм яго выканання, паспяхова адказаў на дадатковыя пытанні выкладчыка па праграме дысцыпліны.

Крытэрыі ацэнкі заліка: Выніковая адзнака па дысцыпліне выстаўляецца на аснове СРД – сумарнага рэйтыngu по дысцыпліне, які разлічваецца як сярэдняе арыфметычнае адзнак па модулям. Вынік заліка афармляецца як “залічана” (ці “не залічана”) ў выніковай ведамасці. Крытэрыі ацэнкі ведаў разгледжаны і зацверджаны на пасяджэнні кафедры літаратуры (пратакол № 12 ад 21.05.2018). Інфармацыя размешчана на платформе інфармацыйна-адукацыйнага рэсурса «Moodle».

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ УВА

Назва дысцыпліны, з якой патрабуетца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара праката)
1	2	3	4
Асновы публіцыстыкі	Кафедра літаратуры	прапаноў няма	праатакол № 13____ ад ____16.05.2020_____ г.
Методыка дзейнасці літаратурна- рэдакцыйнага супрацоўніка	Кафедра літаратуры	прапаноў няма	праатакол № _13____ ад ____16.05.2020_____ г.

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЭНЫ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ УВА

на ____/____ навучальны год

№ п/п	Дапаўненні і змены	Падставы

Вучэбная праграма перагледжана і ўзгоднена на пасяджэнні кафедры
літаратуры (пратакол № ____ ад ____ 20____ г.)
(назва кафедры)

Загадчык кафедры

(вучоная ступень, вучонае званне)

(подпіс)

(імя, імя па бацьку, прозвішча)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

(вучоная ступень, вучонае званне)

(подпіс)

(імя, імя па бацьку, прозвішча)

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЭНЫ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ УВА

на ____/____ навучальны год

№ п/п	Дапаўненні і змены	Падставы

Вучэбная праграма перагледжана і ўзгоднена на пасяджэнні кафедры
літаратуры (пратакол № ____ ад ____ 20____ г.)
(назва кафедры)

Загадчык кафедры

(вучоная ступень, вучонае званне)

(подпіс)

(імя, імя па бацьку, прозвішча)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

(вучоная ступень, вучонае званне)

(подпіс)

(імя, імя па бацьку, прозвішча)

на ____ / ____ навучальны год

Вучэбная праграма перагледжана і ўзгоднена на пасяджэнні кафедры
літаратуры (пракакол № _____ ад _____ 20____ г.)
(назва кафедры)

(імя, імя па бацьку, прозвішча)

(імя, імя па бацьку, прозвішча)

на ____/____ навучальны год

Вучэбная праграма перагледжана і ўзгоднена на пасяджэнні кафедры
літаратуры (пракакол № _____ ад _____ 20____ г.)
(назва кафедры)

(імя, імя па бацьку, прозвішча)

(імя, імя па бацьку, прозвішча)

РЭЦЭНЗІЯ
на вучэбную праграму
“Літаратурнае рэдагаванне”,
складзеную дацэнтам кафедры літаратуры Навасельцавай Г.В.

Вучэбная праграма па дысцыпліне “Літаратурнае рэдагаванне” для студэнтаў спецыяльнасці “Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць)” адпавядае адукацыйнаму стандарту. Лекцыйныя, практычныя матэрыялы, формы кантролю вызначаны ў адпаведнасці з мэтай і задачамі выкладання дысцыпліны – сфарміраваць у студэнтаў навуковыя ўяўленні пра рэдагаванне і рэцэнзаванне, практычныя ўменні аўтарскай і рэдактарскай працы ў розных жанрах журналісцкай творчасці.

У праграме падаюцца асноўныя паняцці навуковага апарата, выкарыстоўваюцца узаемасувязі з рознымі мовазнаўчымі і літаратуразнаўчымі дысцыплінамі. Разглядаюцца псіхалагічныя аспекты ўзаемадзеяння аўтара і рэдактара, пытанні прафесійнай рэдактарскай этыкі. Аўтарам распрацаваны разнастайныя формы практычнай і самастойнай працы студэнтаў, вызначаны віды кантролю і самакантролю, сфарміраваны падрабязныя спісы асноўнай і дадатковай літаратуры. Праграмай прадугледжана стымуляванне самастойнага навуковага пошуку студэнтаў над асобнымі пытаннямі і праблемамі сучаснай рэдакцыйнай дзейнасці. Немалаважнае значэнне для развіцця самастойнага мыслення студэнтаў адыгрывае ўменне сабраць неабходны навуковы матэрыял, дзеля чаго выкарыстоўваюцца і формы рэфератыўнай працы.

Такім чынам, вучэбная праграма “Літаратурнае рэдагаванне” адпавядае неабходнаму метадычнаму ўзроўню і можа быць выкарыстана ў вучэбным працэсе для выкладання адпаведнага курса.

Рэцэнзія разгледжана і абмеркавана на пасяджэнні кафедры установы адукацыі “Віцебскі абласны інстытут развіцця адукацыі”.

Пратакол № ад

Рэцэнзент:

рэктар УДАД “Віцебскі абласны
інстытут развіцця адукацыі”
кандыдат філалагічных навук, дацэнт

В.В. Лапацінская

РЭЦЭНЗІЯ

на вучэбную праграму
“Літаратурнае рэдагаванне”,
складзеную дацэнтам кафедры літаратуры Навасельцавай Г.В.

Вучэбная праграма па дысцыпліне “Літаратурнае рэдагаванне” для студэнтаў спецыяльнасці “Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць)” адпавядае адукацыйнаму стандарту. Лекцыйныя, практычныя матэрыялы, формы кантролю вызначаны ў адпаведнасці з мэтай і задачамі дысцыпліны – выкласці метадалагічныя асновы рэдактарскага аналізу тэксту; пазнаёміцца з прыёмамі рэдактарскага аналізу і рэдактарскай праўкі; авалодаць метадыкай рэдагавання ва ўмовах камп’ютарызацыі; засвоіць правілы рэдактарскай этыкі.

Дысцыпліна адносіцца да дзяржаўнага кампанента, цыкл спецыяльных дысцыплін. Метадалагічнай асновай курса выступаюць гістарычны, сістэмна-структурны, семіятычны кацэпты. Падаюцца асноўныя паняцці навуковага апарата, выкарыстоўваюцца узаемасувязі з рознымі мовазнаўчымі і літаратуразнаўчымі дысцыплінамі. Аўтарам распрацаваны разнастайныя формы практычнай і самастойнай працы студэнтаў, вызначаны віды кантролю і самакантролю, сфарміраваны падрабязныя спісы асноўнай і дадатковай літаратуры. Праграмай прадугледжана стымуляванне самастойнага навуковага пошуку студэнтаў над асобнымі пытаннямі і праблемамі сучаснай рэдакцыйнай дзейнасці.

Такім чынам, вучэбная праграма “Літаратурнае рэдагаванне” можа быць выкарыстана ў вучэбным працэсе для выкладання адпаведнага курса.

Рэцэнзент:

канд. філал. навук, дацэнт,
дацэнт кафедры агульнага і рускага мовазнаўства

Т.П.Слесарава